

Herman Pleij

**DROMEN
VAN COGNAC**

Middeleeuwse fantasieën over het volmaakte leven

RIJMTEKST B

Narratio de terra suaviter viventium

Die nerynge is mennigerhande,
 dye men doit in allen landen
 om dat lijff mede te beigen.
 Nu hoert, ick sall u wat geseppen!
 5 Ick quam lesten in eyn lant,
 dat my vremde was ende onbekant.
 Ghy sult hoeren wonder groit
 wat Got dair geboit:
 in dat lant altoes te syn
 10 sonder arbeit ende sonder pyn!
 Het is dat lant van Cockanyngen.
 Dye eyn helft is beter dan all Hyspaniën
 ende dye helft dan all Betaviën,
 want men heft dar vill van schonen vrouwen.
 15 Dat lant maeckden dye Heylige Geist,
 want wye 't langste slaept, dy heft meist.
 In dat lant doyt nyemant werck,
 is hy alt, jonck off sterck,
 ende dar en mach nyemant yet ontbrecken.
 20 Dar syn dye tuyne gemaect mit worsten.
 Die vinsteren ende dye dueren
 syn gemaect van salm ende sueren.
 Die stender in den huise staen
 25 syn all van carbonckel, sonder waen.
 Dye balcken, dye in den huise liggen,
 syn all gemaect van botterweggen.
 Darom syn dye sulderplancken oeck
 gemaect van claeren peperkoeck.
 Bancken ende stoelen
 30 syn all gebacken van roffiolen.
 Haspelen, spinrock ende sulcke dyngen
 syn all geflochten van krakelyngen
 ende dye laeten van palingen.
 Ende dye huise syn gedeckt mit vladen.
 35 Dye tune, dye up den velde staen,

VERTALING RIJMTEKST B

Verhaal over het land van de zoet levenden

Van alles moet men in de wereld
 overhoop halen om de buik te vullen.
 Hoor wat ik te vertellen heb! Laatst
 kwam ik in een vreemd land, dat mij
 onbekend was. Het is wonderbaarlijk
 om te horen wat God de mensen daar
 oplegde: ze moesten altijd zonder enige
 inspanning hun tijd in dat land
 doorbrengen.

Het gaat om het land van Coccagne.
 De ene helft is beter dan heel Spanje en
 de andere niet minder dan Batavië.
 Daar lopen namelijk veel mooie
 vrouwen rond. Het land is gemaakt
 door de Heilige Geest, want hoe langer
 men slaapt hoe meer men verdient. In
 dit land voert niemand iets uit, of hij
 nu oud is, jong of sterk. Verder mag het
 niemand aan iets ontbreken.

De heggen zijn daar gemaakt van
 worsten. De vensters en deuren
 bestaan uit zalm en steur. En de
 deurposten binnen zijn, ongelogen,
 helemaal van karbonkelsteen. De
 steunbalken in de huizen bestaan
 compleet uit boterklonten, vandaar dat
 de zolderplanken gemaakt zijn van
 zuivere peperkoeck. Banken en stoelen
 zijn gebakken uit vleespasteien.
 Haspels, spinrokken en meer van dat
 spul zijn helemaal gevlochten van
 krakelingen, terwijl de daklatten
 bestaan uit palingen. De huizen heeft
 men gedeckt met vlaaien. De hekken
 op het land

dye syn geflochten, sonder waen,
mit groten schonen lampereyen
darup dansen ende ryngen.
Daer lopen hasen ende conijnen,
wilde herten ende everswynen.
40 Dese maech men vangen mitter hant
ende leyden ewech sonder bant.
Dar syn oeck rosen ende rosijnen,
gedeckt mit kostelicken gesmijden.
45 Wilt hy seer draven, houwen off lopen,
dye en darff hy tegen nyemant kopen.
Dit is dat lant dat Got mynt!
Dye daer 't langste slaept, dy 't meiste vynt.
50 Ende wat men in dat lant vynt liggen,
dat maech eyn yegelick upnemen sonder seggen
ende doyn darmede syn bederven,
recht off waer syn eygen erve.
Schoen kleyder syn daer oeck goitkoop,
want voer allen huyseren licht er eyn hoep
55 ende dartoe haesen ende schoen.
Dye will, dye maech si aendoyn.
In allen straeten vynt men gespreit
schoen taeffelen, dye men nyemant wederseit,
mit witten laecken onbeflect:
60 broit ende wyn daerup gesett,
ende dartoe vische ende vleysche,
egelick nae synen heysch.
Men mach daer eten ende dryncken alle den daech
daer en gilt nyet gelaech
65 als men hir te landen doit.
Och, dat lant is soe goit,
want het regent. .iij. werff 's dages vladen,
palingen ende pastien gebraeden.
Men vynt van alles genoich,
70 elick mynsche nae syn gefoech.
Daer en bleyff nymant onberaeden,
want dye gansen gaent hemselven braeden.
Vich, vleysche ende vette capunen
koecken hemselven tot allen nonen,

zijn - echt waar - gevlochten uit
grote, prachtige lampreien die er een
ronddansje van maken.

Daar lopen hazen en konijnen,
herten in het wild en everzwijnen.
Die kan men met de blote hand
vangen en gewoon zonder riem
meenemen. Er zijn ook strijdrossen en
damespaarden, opgetuigd met
kostbare zadels. Wil iemand hard
draven, de sporen geven of gewoon
rondgalopperen, dan hoeft daar niet
voor betaald worden.

Dit is nu het land waar God van
houdt. Wie het langst slaapt, verdient
het meest. En wat men op de grond
ziet liggen, kan iedereen zomaar
meenemen, om ermee te doen wat
men wil, net alsof het persoonlijk
eigendom is. Goedkoop zijn daar ook
mooie kleren. Voor alle huizen ligt er
namelijk een stapel, broek en
schoenen inbegrepen. Wie wil kan ze
zo aantrekken.

In alle straten treft men fraai
gedekte tafels aan, die voor iedereen
bestemd zijn. Op de vlekkeloos witte
lakens ligt brood en wijn, met volop
vis en vlees, wat men maar wil. De
hele dag door kan men daar eten en
drinken. En niemand hoeft wat te
betalen, wat hier wel zou moeten.
Ach, dit land is zo geweldig! Het
regent namelijk drie keer per dag
vlaaien, palingen en pasteigebak. Van
alles is er genoeg, precies wat iedereen
wil, niemand blijft zonder zitten. De
gansen braden zich namelijk zelf,
terwijl vis, vlees, kapoenen

75 ende dye vette vogelen mede:
 het is dar des lants sede.
 In dat lant loupt eyn revyrt
 van goyden wyn ende bier.
 Aen beyden syden van den over
 80 liggen silveren schaelen ende grote cover.
 Ende eyn lutter vort loept klaereyt,
 muscatel, romenye dye men nymant wederseit.
 Dar maech eyn yegelick dryncken sonder kost,
 wilt hy wyn, bier off most.
 85 Mit gingfer, mit notenmuschaeten
 syn daer gemaect dye straeten,
 ende mit pellen overhangen,
 dat men daronder mach gangen.
 Dar is eyn goyde castuyn in 't lant:
 90 nyemant en is daer des anderen vyant,
 elick is daer des anderen vrunt,
 dye hem gern helpen ende dyent.
 Dit lant is lanck ende wyrt,
 ende is daer altoes sommertyt,
 95 recht off 't waer in den aprill.
 Dar en heft nyemant synen onwill
 ende daer en maech nyemant yet ontbrecken.
 Elick maent heft vyff wecken.
 100 ende. iij. Paeschen syn daer in 't jaer,
 ende vier Pinxten, dat is waer,
 ende. iij. Kersdagen, waeren,
 ende eynen vasten bynnen hondert jaeren.
 Noch is daer eyn ander duecht,
 daer elick mynsche is aeff verhoecht.
 105 Daer en roept wijff noch man,
 dye den anderen geweygeren kan
 om eyn fruntelick slaepen gaen;
 dat segge ick u all sonder waen.
 Dar syn trompen en scalmeyen,
 110 daer syn nae dansen ende reyen.
 Schone vrouwen ende jonfrouwen,
 die mach ellick hebben all sonder truwen,
 sonder sunde ende sonder schande.

en andere vette vogels hetzelfde doen.
 Zo gaat het daar toe.
 Door het land loopt een stroom
 heerlijke wijn en lekker bier. Op
 beide oevers liggen zilveren schalen
 en grote kommen. Voor iedereen
 stromen iets verderop wijnen,
 aangelengd met kruiden, muskaat en
 honing. Iedereen kan gratis drinken,
 of hij nu wijn op jaren wil, bier of jonge most.
 De straten zijn daar
 gemaakt van gember en nootmuskaat.
 Bovendien zijn ze overwelfd met
 tapijten, zodat men er beschut kan
 lopen.
 Dit land kent fraaie gebouwen.
 Niemand is daar elkaars vijand,
 iedereen is met iedereen bevriend,
 waardoor men elkaar met plezier
 helpt en ondersteunt. Dit land is even
 lang als breed. Altijd doet het aan de
 zomer denken, met het klimaat van
 een eeuwige april. Niemand is er daar
 slecht aan toe, niemand hoeft het aan
 iets te ontbreken. Vijf weken telt elke
 maand. Viermaal is het Pasen elk jaar,
 ook nog eens viermaal Pinksteren en
 zelfs viermaal Kerstmis, tegenover
 eenmaal vasten in de honderd jaar.
 Bovendien is er tot ieders genoegen
 nog een andere attractie. Vrouw noch
 man weigeren ooit om teder met
 elkaar naar bed te gaan. Dat verklaar
 ik met de hand op het hart. Verder
 klinken er trompetten en fluiten, waar
 men alleen of met zijn allen op danst.
 Mooie vrouwen en meisjes zijn voor
 iedereen te grijp, zonder
 trouwbelofte, zonde of schande.